SKȢRTĂ ISTORISIRE

şi xronologie despre Mitropolia Moldaviei.

de

Arximandritul Neofit Skriban.

PARIS.

1857 Isnïȣ 18.

SKȢRTĂ ISTORISIRE

şi xronologie despre Mitropolia Moldavieĭ.

de

Arximandritul Neofit Skriban.

PARIS.

1857 Iȣnïȣ 18.

Kâtrâ cititorĭ.

Istoria fiindȣ̆ o spȣnere de fapte ші de în-ꚋъmplърĭ че în timpȣ̆ ȣrmeazъ ȣnele dȣpe altele, ші kare prin ȣrmare sȣntȣ̆ sȣpȣse kondiцiilorȣ̆ timpȣlȣĭ!.. de ачеia ші spȣitorȣlȣ̆ trebȣe neapъratȣ̆ аша sъ le înшire în skrierea sa prekȣmȣ̆ ele fireште aȣ̆ ȣrmatȣ̆ în lȣme. Însъ sȣbskrisȣlȣ̆ în kompȣnerea ачестеĭ repede istorisirĭ fiindȣ̆ trasȣ̆ de nечесitatea împreȣnъ ші de graba împrejȣrърilorȣ̆ че o черea, n'aȣ̆ pȣtȣtȣ̆ maĭ îndelȣngȣ̆ sъ o stȣdieze prekȣmȣ̆ se чере la orĭ ші kare lȣkrȣ de a mȣritorilorȣ̆!

Monȣmentele istorieĭ Biseriчеĭ noastre se aflъ ka ші чеle a patrieĭ (dakъ nȣ ші a naцieĭ) nóstre чеle maĭ mȣlte împrъштiete prin lȣme ші zъkînde pînъ ші în sînȣrile pъmîntȣlȣĭ.

Prin ȣrmare elȣ̆ nȣ rekomandъ prin pȣblikarea ачестiea ȣnȣ̆ че perfektȣ̆, pentrȣ kъ orĭ ші kȣmȣ̆, perfekцia lȣkrърilorȣ̆ nóstre este ші va fi nȣmaĭ ȣnȣ̆ че relativȣ̆; ea împreȣnъ kȣ infailibilitatea va fi totȣ̆ deaȣna nȣmaĭ a lȣĭ Dȣmnezeȣ̆!

Kȣ toate ачестea, timpȣlȣ̆ karele este чеl maĭ mare învъцъtorȣ̆ va repara smintele sale ші'ĭ va îndeplini lipsele pe kare ші însȣшĭ sȣbskrisȣlȣ̆ kiar de pe akȣmȣ̆ le prevede ші de ачеea le ші mър-ꚋȣriseште.

Arximandritȣl Neofit Skriban.

Skurtâ istorisire despre mitropolia Moldavieĭ.

Despre Eпiskoпiĭ Daчieĭ пînъ la înformarea Mitroпoliilorȣ Motdo-Romîne.

---

§ 1. Пentrȣ ka maĭ bine sъ пe înkredinцъmȣ desпre înчeпȣtȣlȣ Mitroпoliilorȣ Moldo-Romîne, se kȣvine maĭ întъĭ se пe lъmȣrimȣ desпre fiinцarea eпiskoпiilorȣ în Daчia.

Deчĭ чerчetîndȣ istoria Biseriчiĭ шi Aktele Sinodale, aflъmȣ kъ la sinodȣlȣ ikȣmenikȣ din Niчea aȣ fostȣ шi Eпiskoпiĭ Daчieĭ, kare пe atȣnчĭ se пȣmea Goцia; aчestĭ eпiskoпĭ aȣ fostȣ S. Teofil шi Ȣlfila kariĭ îmпreȣпъ kȣ чeĭlalцĭ пъrinцĭ aȣ sȣbskrisȣ aktele aчelȣĭ Sinodȣ. Dȣпъ desпъrцirea imпeriȣlȣĭ, sȣbȣ marele Teodosie Daчiile s'ar fi пȣmeratȣ kъtrъ rъsъritȣ пrekȣmȣ se vede din eпistola a 14 a Sf. I. Xrisostom kъtrъ Diakonisa Olimпiada, în kare ziчe Sf. kъ aȣ xirotonitȣ eпiskoп Goцieĭ adikъ Daчieĭ nóstre la 404. Vezĭ sȣпlementȣlȣ 6-lea alȣ arxiveĭ Albineĭ N. 6 annȣlȣ 1844. Însъ Novela XI a Imпeratorȣlȣĭ Iȣstinianȣ I mъrtȣriseшцe kъ înainte de a întemee elȣ *Iustiniana prima* de skaȣnȣ пrefektȣreĭ iliriчe чivile шi ekle-

ѕiastiче era пolitia *Firme*, kare se bostѕrъ de A-tila. Idem. Earѕ̆ dѕпre kѕmѕ̆ se vede în Oriens Christianus a lѕĭ Lekvien, Îmпъratѕlѕ̆ Iѕstinianѕ̆ aѕ̆ fostѕ̆ sѕпѕsѕ̆ eпarxiile Daчieĭ Arxieпiskoпieĭ din Justiniana prima, пѕmitъ maĭ în ѕrmъ Oxrida orĭ Axrida шi пe la 1185 dѕпe strikarea Statѕlѕĭ Romîno-Bѕlgarѕ̆ шi formarea Пrinчiпatelorѕ̆ Ro-mîne totѕшĭ înkъ eпiskoпiile aчestorѕ̆ џerĭ atîrnaѕ̆ de Oxrida пrekѕmѕ̆ se va dovedi maĭ deпarte. Istoria Пatrieĭ de asemine ni aratъ, kъ maĭ mѕlџĭ eпiskoпĭ aѕ̆ fostѕ̆ în aчeastъ џarъ, înkъ пe kîndѕ̆ ea era konstitѕatъ în treĭ reпѕbliчĭ. Badъ-se fragmentѕlѕ̆ istorîk пѕblikatѕ̆ de rъпosatѕlѕ̆ Xatman Kostake Boldѕr. Aчestѕ̆ fragmentѕ̆ пe mъrtѕrî-seшte, kъ la 6796, eпiskoпiĭ шî пoпiĭ ш. a. sъ strînserъ sъ fakъ aleџere dregъtorilorѕ̆ џъreĭ, kare aпѕ̆ resпѕnde la anѕlѕ̆ mъntѕireĭ 1288. Aчestѕ̆ fragmentѕ̆ este skosѕ̆ întokmaĭ de пe oriџinalѕlѕ̆ skrisѕ̆ de Xѕrѕ bъtrînѕlѕ̆ marele kanчelar a lѕĭ Dragoш Vodъ, de kъtre Пetrѕ Klъпъѕ̆ Marele Sпъtarѕ̆.

§ 2. Abia пe la înkeierea sѕteĭ a 14-ea adikъ la annѕlѕ̆ 1399, se înfiinџъ Mitroпolia Ro-mînieĭ în Tîrgoviшte шi a Moldavieĭ în Sѕчeava, atîrnîndѕ̆ de aiчe înainte eпiskoпiĭ de Mitroпoliџiĭ џъreĭ; dѕпre kѕmѕ̆ mъrtѕriseшte Georgie Kodinѕ: Kѕro-пalatѕlѕ̆.

Despre Mitropolia de Suceava.

---

§ 3. Vornikȣl Grigorie Ȣreke în ediция lȣĭ M. Kogъlnічeanȣlȣ f. 102 k. III, zіче „*kъ Iȣga Vodъ aȣ întrekȣt пе toцĭ Domniĭ чеĭ maĭ înainte de dînsȣlȣ; kъчі aȣ trimisȣ la патriarxia de Oxrida, шi aȣ lȣatȣ blagosloвenie шi aȣ пȣsȣ Mitroпolitȣ пre Teoktist* пе la anniĭ 1399-1401*) însъ în monȣmentele istorіче a Патrieĭ Teokllist I. abia se aflъ пе la 1453 шi 1477.

Dȣпъ Iȣga Vodъ, Aleksandrȣ чеlȣ bȣnȣ шi bъtrînȣ „*totȣ aчestȣ istorikȣ zіче kъ aȣ fъkȣtȣ Mitroпolitȣ, шi iaȣ datȣ skaȣnȣ o Sf. Monastire în Sȣчеава sъ fie Mitroпolie, dîndȣ'i maĭ mȣllte sate шi пroпrietъцĭ*,“ însъ пȣ aminteшte пе чіne anȣme aȣ fъkȣtȣ Mitroпolitȣ, поate пre Iosif saȣ Iosaf чe se aflъ пе la 1402 пе kare шi diптixile Mitroпolieĭ îlȣ aratъ a fi чеlȣ întъiȣ Mitroпolitȣ.

Îmпъratȣlȣ Ioan Паleologȣlȣ, în kъlъtoria sa de la Viena treче пrin Moldova шi faче пе Mitroпolitȣlȣ eĭ neatîrnatȣ de Oxrida пȣmindȣlȣ în di-

---

*) Teokist aȣ kematȣ шi пе arxidiakonȣlȣ lȣĭ Markȣ alȣ Efesȣlȣ kare a венitȣ la Sȣчеава; elȣ era bȣlgarȣ шi aȣ fъkȣtȣ пе koreцenцiĭ Ilieш шi Stefan sъ se цie în reliцia пъrinteaskъ. Vaillan T. I. f. 202.

пTomȣlŭ чeĭ dъ' Αφτοκέφαλος (Istoria Пatrieĭ *) însъ trebȣe a însemna kъ la aniĭ 1456 Stefan чelŭ mare **) vъzîndŭ пe пatriarxȣlŭ de Konstantinoпolŭ tȣrbȣratŭ, шi fiindȣ-kъ mȣrise Bisarion ***) Mitroпolitȣlŭ de atȣпчe a Moldavieĭ, skrie tot Arxieпiskoпȣlȣĭ de Iustiniana prima Doroteiŭ, ka sъ'ĭ dea bine-kȣvîntare de a xirotoni ȣnŭ altŭ Mitroпolitŭ. La kare 'ĭ se rъsпȣnse; kъ чei-lalцĭ eпiskoпĭ aĭ цъriĭ sъ xirotoneaskъ пe ȣnŭ aseminea****)

— Moшiile dъnȣite de Aleksandrȣ чelŭ bȣnŭ Mitroпolieĭ de Sȣчeava, se пarŭ a fi Bosanчea kȣ kotȣnile sale; пrekȣmŭ шi Vlъdeniĭ шi Romîneшtiĭ чe se пȣmeskŭ astъzĭ Dȣmbrъveniĭ шi Avereшtiĭ чe mergŭ пînъ în aпa Sȣчeveĭ. Iarъ la 7267, Fevrȣarie 10, Kalistratŭ egȣmenȣlŭ monastiriĭ Пȣtna împreȣnъ kȣ kinoviцiĭ sъĭ, пrin aktȣlŭ din aчelaшĭ

---

*) Dokȣmentele, чe maĭ în ȣrmъ le vomŭ чita, шi tradiцia пe sпȣne kъ пъnъ în zilele Mitroпolitȣlȣĭ Georgie (alŭ 2-lea) saŭ пъstratŭ diпlomȣlŭ îmпъrъteskŭ de 'Αυτοκέφαλος, шi kъ aчestŭ mitroпolitŭ aŭ fostŭ lъsatŭ ȣnŭ înskrisŭ alŭ sъŭ kȣ jȣrъmîntŭ, kъ elŭ însȣшĭ aŭ fostŭ чetitŭ aчelŭ diпlomŭ шi desпre aчestŭ înskrisŭ, sпȣne шi kiarŭ mitroпolitȣlŭ Veniamin Kostaki шi alцĭ пъrinцĭ bъtrînĭ din Monastirea Neamцȣlȣĭ, kariĭ totŭ o datъ mъrtȣriseaŭ, kъ la o пrъdъчiȣne a цъrei de kъtrъ Tъtarĭ, пъrinцiĭ пȣnîndŭ maĭ mȣlte odoare шi dokȣmente într'ȣnŭ kloпotŭ larŭ fi îngroпatŭ пe mȣntele Rȣsȣlŭ чe este în aпroпierea aчeleĭ monastirĭ, шi aпoĭ mъчelîndȣse пъrinцiĭ de kъtre Tъtarĭ, чeĭ remaшĭ din eĭ, n'aŭ maĭ nimeritŭ lokȣlŭ ȣnde se пȣse aчelŭ kloпotŭ.

**) Dakъ aчestŭ annŭ nȣ va fi ȣnŭ anaxronizmŭ, fiindŭ-kъ пe aiчĭ kade шi Domnia a doȣa a lȣĭ Пetrȣ Aron kȣ 2 annĭ înainte de Stefan чelŭ mare.

***) Aчestŭ nȣme пrin alte dokȣmente nȣ l'amŭ пȣtȣtŭ afla.

****) Magazinȣlŭ Istorikŭ пentrȣ Daчia Tomȣlŭ I faцa 277.

annȣ dъ Mitroпoliei, Sineшtiĭ kȣ kotȣnele sale, Oniчkaniĭ шi Пodobiцiĭ din цinȣtȣlȣ Kîrligъtȣreĭ, шi ea în skimbȣ de la Mitroпolie чitatele moшiĭ: Vlъdeniĭ шi Romъneшtiĭ din цinȣtȣlȣ Sȣчeveĭ, пrekȣmȣ se vede din Xrisovȣlȣ lȣĭ Ioan Teodorȣ, чe îlȣ dъ Mitroпolitȣlȣĭ Iakob I, 1579, пreskimbîndȣsъ din ambe пъrцile шi toate dokȣmentele; ear la anniĭ 1840 s'aȣ fъkȣtȣ skimbȣ шi kȣ moшia Bosanчea kȣ lakȣlȣ Bratiшȣlȣĭ, între Mitroпolitȣlȣ Veniamin шi între пrinчiпile Mixail Sturza. Earъ desпre vekile akte a dъnȣitorilor fȣndatorĭ sъ lъsъmȣ sъ vorbeaskъ alte akte totȣ de ale trekȣtȣlȣĭ.

Dreпt kare la 1741 Nitroпolitȣlȣ Nikifor, sъ lîngȣe Пrinчiпelȣlȣĭ domnitor de atȣnчe Grigorie Gika пentrȣ moшiile totȣ din цinȣtȣlȣ Sȣчeveĭ, nȣmite: Пodeniĭ шi Berчikaniĭ „a kъrora direse шi skri-
„sorĭ se пerdȣrъ kînd s'aȣ dȣs Mitroпolitȣlȣ Do-
„siteiȣ kȣ Sf. Ioan Novȣlȣ în цara leшeaskъ, lȣ-
„îndȣ atȣnчe kȣ dînsȣlȣ toate odoarele, vestmintele
„шi skrisorile Sf. Mitroпoliĭ, rъmîindȣ moшiile
„Sf. Mitroпoliĭ fъrъ skrisorĭ.“ *)

Totȣ aчestȣ Domnȣ mъrtȣriseшte într'ȣnȣ altȣ aktȣ a sъȣ din 1740, kъ Sf. Mitroпolie „era foarte
„strikatъ de пrada oшtilorȣ mȣskъleшtĭ шi maĭ
„mȣltȣ din kaȣza strъmȣtъriĭ fostȣlȣĭ mitroпolitȣ
„Antoni, karele dȣkîndȣsъkȣ mȣskaliĭ în цara lorȣ,
„aȣ maĭ lȣatȣ шi elȣ kȣ sine чeea чe maĭ remъ-
„sese a Mitroпolieĭ.“ De ȣnde se înkee, kъ чele

*) Пe aчest faпt îlȣ adeвereшte шi xronografȣlȣ Logofъtȣlȣĭ Nikolaĭ Kostin la aniĭ 1711.

maĭ vekĭ dokѕmente a fѕndatorѕlѕĭ Mitropolieĭ Sѕчeveĭ s'aѕ̆ perdѕtѕ̆ sa'ѕ̆ saѕ̆ înstreinatѕ̆.

Despre Mitropolia Moldavieĭ din Iaşĭ.

§ 4. Пe la anniĭ 1564–1566 strъmѕtîndѕsъ skaѕnѕlѕ̆ Domnieĭ din Sѕчeava la Iaшĭ, de kъtrъ Aleksandrѕ Lъпѕшneanѕlѕ̆, este probabilѕ̆ kъ шi Mitropoliцiĭ aѕ̆ trebѕitѕ̆ sъ se strъmѕte; însъ în dokѕmentele чe maĭ posedъmѕ̆ înkъ nѕ se vede, dekîtѕ̆ kъ la 1677, sѕbtѕ̆ învъцatѕlѕ̆ Mitropolitѕ̆ Dositeiѕ̆, Antonie Rѕsetѕ̆ Voevodѕ̆, fѕndeazъ o noѕ̆ъ rezidenцъ de Mitropolie în Iaшĭ, maĭ adoъgîndѕ̆ altare шi alte înkъperĭ pe lîngъ Sf. Nikolaĭ чelѕ̆ mare чe fѕsese fъkѕtѕ̆ de Stefan marele, o înzъstreazъ kѕ maĭ mѕlte venitѕrĭ шi o înkinъ Sf. Mitropoliĭ de la Sѕчeava, ka Metokѕ̆ alѕ̆ eĭ.

Iarъ la anniĭ 1695, de bѕnъ seamъ, sѕbѕ̆ Savva orĭ Misail Mitropoliцiĭ, Doamna Anastasia a rъposatѕlѕĭ Dѕka Voevod, prinчipele Moldavieĭ шi alѕ̆ Ѕkraineĭ, nъskѕtъ Bѕxѕшĭ, fѕndeazъ din noѕ̆, Mitropolia de astъzĭ, pe rѕinele biseriчeĭ Albe kѕ patronѕlѕ̆ Naшteriĭ Sf. Ioan Botezъtoriѕlѕ̆, чe fѕsese fъkѕtъ earъшĭ de Stefan чelѕ̆ mare. — Aчeastъ evsevisъ шi bine-kѕvîntatъ doamnъ, maĭ adaoцe aчesteĭ biseriчĭ ѕnѕ̆ patronѕ̆ pe sъrbъtoarea întîmpinъriĭ Domnѕlѕĭ, 'ĭ lъrцeшte kѕrtea prin kѕm-

пъгарea maĭ mѕltorѕ lokѕrĭ шi kase de пe la boeriĭ de пrin пrejѕrѕ. O înzъstreazъ kѕ moшiile Пiцkaniĭ шi Шtefeniĭ din цinѕtѕlѕ Tѕtoveĭ, kѕ moшia Пietreшtiĭ din цinѕtѕlѕ Vaslѕiѕlѕĭ, kѕ o пarte din xotarѕlѕ Пodobiцilorѕ, din цinѕtѕlѕ Kъrligъtѕreĭ, kѕ o пarte din Mѕnteneшtĭ шi Kondreшtĭ, пre kѕmѕ se vede în dania sa di 7203, Iѕniѕ 15, kъtre kare maĭ aпoĭ, s'aѕ adaos kѕ întreчere, maĭ mѕlte dъпѕirĭ de moшiĭ, шi de kъtre alцĭ пroпrietarĭ, ba kiarѕ шi de kъtrъ Mitroпoliцiĭ чeĭ dѕпre timпѕrĭ; earѕ maĭ kѕ seamъ se vede kъ în aчelѕ timпѕ o mѕlцime de rъzeшĭ monaxĭ шi lѕmenĭ sъ întreчeaѕ ѕniĭ пe alцiĭ întrѕ a'шĭ dъпѕi пъrцile lorѕ de пъmîntѕrĭ kare toate îmпreѕпъ, kѕ a mitroпolieĭ Sѕчeveĭ, шi kѕ aчeleĭ de Iaшĭ, fak пrin kondiчile sf. Mitroпoliĭ, пînъ la 80 de moшiĭ kѕ mikъ kѕ mare.

Biserika sf. Mitroпoliĭ din Iaшĭ kѕ пatronѕlѕ sfîntѕlѕĭ M. Martirѕ Georgie kare este шi пatronѕlѕ цъreĭ шi stindardѕlѕ saѕ steagѕlѕ oшtireĭ noastre, este ziditѕ de Mitroпolitѕlѕ Gavriilѕ I Kalimax, la 1761–1786, la kare kiцĭ-va rъzeшĭ din Xîrlъѕ afieroseskѕ moшia Шoldana.

Între alцĭ Mitroпoliцĭ шi Kliriчĭ чe aѕ kѕmпъratѕ шi aѕ dъпѕitѕ moшiĭ sf. Mitroпoliĭ, videm 1) пe Mitroпolitѕlѕ Georgie II karele între altele, dъпѕeшte шi treĭ sate, Ѕngѕraшiĭ, Dagsineшtiĭ шi Negoeшtiĭ, de aseminea шi satѕlѕ Nemernichenii de la Sѕчeava, пrekѕmѕ шi vestminte ѕkѕmпe arxiereшtĭ ш. a. la anniĭ 1730. — 2). Mitroпo–

litsls Gedeon II la 1712 dsпъ че aŭ dъnsitŭ Mitronolieĭ totŭ че aŭ avstŭ, la 1717 ksmпъгъ moшia Areniĭ de la Sъчeava шi o dъnseшte totŭ Mitronolieĭ. 3) Mitronolitsls Iakovŭ Stamati aŭ fъkstŭ skoalele, шi toate kasele шi înkъпerile de astъzĭ a sf. Mitronoliĭ ш. a. 4) Mitronolitsls Veniamin Kostaki, aŭ fъkstŭ maĭ mslte odoare, шi aŭ ksmпъratŭ moшia Mokra de пe Пrstŭ, шi biserika чea mare înkъ negata.

DESPRE NUMÂRUL MITROPOLIȚILOR MOLDAVIEI.

§ 5. Nsmъrsls Mitronoliцilorŭ Moldavieĭ, чe sъ vъdŭ пrin Dintixe saŭ tîпъriцĭ пrin чeasloavele noastre, este de 65 пъnъ astъzĭ; însъ aчestŭ nsmъrŭ пe lîngъ aчeea kъ sъ пare a fi kamŭ inkъrkatŭ, este totŭ o datъ шi linsitŭ de xronoloцie, deчĭ sпre a îndeпlini aчeastъ laksпъ, aŭ trebsitŭ-o din noŭ чerчetare a monsmentelorŭ istoriчe a Пatrieĭ, se înцeleцe kъ пe kîte mi saŭ nimeritŭ a'mĭ пika în mînъ; însъ aчeastъ чerчetare a annilorŭ Mitronoliцilorŭ, dъ чelŭ пsцinŭ niшte пrobabilitъцĭ îndoeleĭ desпre aчestŭ nsmъrŭ. Totŭ чe s'arŭ пstea ziчe este, kъ în vekime Mitronoliцĭ шi kiarŭ Пatriarxĭ streinĭ, îшĭ kъstaŭ пrin цъrile noastre, saŭ kiverniseaлъ, saŭ skъпarea vieцiĭ. Пe sniĭ deчĭ aпskîndsĭ moartea пe aiчĭ, kliriчiĭ noştri пoate

къ'ĭ пȣneaȣ̆ prin dintixe în rîndȣlȣ̆ Mitroполiцilorȣ̆ църiĭ шi деčĭ iatъ de ȣnde ar veni sпorȣlȣ̆. Drept ачеа пе kîtȣ̆ s'aȣ̆ пȣtȣtȣ̆ afla din arъtatele monȣmente, o listъ xronoloџikъ maĭ eksaktъ arȣ̆ fi ȣrmъtoarea. *)

MITROPOLIЦIĬ DE SUCEAVA ȘI DE IAȘI.

Nr.		
1.	Iosif orĭ Iosaf . .	1402. Kontimпoran kȣ Aleksandrȣ челȣ̆ bȣnȣ̆.
2.	Grigorie.	Se aflъ пе la 1435. Doĭ anĭ dȣпъ moartea lȣĭ Aleksandrȣ чel bȣn. Пoate kъ Ачеsta'ĭ Grigorie Цamblik karele dȣпъ vornikȣlȣ̆ Ȣreke aȣ̆ fostȣ̆ la 1432, la Sinodȣlȣ̆ florentinȣ̆. **) Însъ alцĭ Istoričĭ zikȣ̆ kъ Mitroполitȣlȣ̆ Iosif Mitrofan esteaчелȣ̆ kare a mersȣ̆ la a челȣ̆ Sinodȣ̆ kȣ eпiskoпĭ de la

*) O listъ de Mitroполiцĭ saȣ̆ пъstratȣ̆ în Mitroпolia din Iaшĭ пînъ în zilele M. Veniamin Kostaki, legatъ în formъ de gizdan de пiele neagrъ remasъ de la Mitroпolitȣlȣ̆ Iakoв I nȣmitȣ̆ Пȣtneanȣl. Astъzĭ însъ nȣ se maĭ вede!...

**) Alцiĭ zikȣ̆ kъ de шi elȣ̆ aȣ̆ fostȣ̆ sortitȣ̆ пentrȣ ачелȣ̆ Sinodȣ̆ însъ ȣnȣ̆ altȣ̆ arxiereȣ̆ strъinȣ̆ aȣ̆ mersȣ̆ la Sinodȣ̆, anȣme Damian,

Nr.	
	Вѕkѕreшtĭ шi Tîrgoviшte; шi kъ Grigorie Џamblik kare rъmъsese la Sѕчeava nѕmaĭ ka loko-џiitoriѕ, ar fi trъdatѕ пe Mitroпolitѕlѕ Iosif ka sъ aпѕчe skaѕnѕlѕ Mitroпolieĭ. M. Balian, tomѕ I. fila 202.
3. Teoklist I.	1435–1477.
4. David	Karele aѕ mѕrit la 1509, însъ, înainte de moartea sa s'aѕ aflatѕ altѕ Mitroпolitѕ în dokѕmente. Aчesta aste:
5. Teoktist II.	1497–1526. Aчesta este renѕmitѕlѕ Mitroпolitѕ kontimпѕranѕ kѕ Stefan чelѕ mare. Maĭ deпarte se aflъ în Istorie.
6. Grigorie.	la 1551–1558.
7. Teofan I	1565. Aчesta kъlѕgъri пe Aleksandrѕ Lъпѕшneanѕlѕ, шi totѕ elѕ este karele aѕ fѕџitѕ пrin mѕnџĭ de Ioanѕ Vodъ I, karele kinѕe пe arxiereѕl Georgie шi

Nr.		
		пe klerȣ̆ îlȣ̆ arde шi'lȣ̆ înmormînta de viȣ̆, пeнtrȣ kъ пȣ voe a rekȣпoaшte domnia lȣĭ, fiindȣ̆ ellȣ̆ streinȣ̆ шi ȣsȣrпatorȣ̆.
8.	Anastasie I. . . .	la 1572.
9.	Teofan	a doȣa oarъ la 1578.
10.	Anastasie	a doȣa oarъ la 1586.
11.	Georgie I Movilъ	la 1589.
12.	Nikanor.	Nȣ se шtie anȣme la чe annȣ̆ aȣ̆ fostȣ̆.
13.	Georgie Movilъ. .	Earъшĭ la 1598.
14.	Teofan II.	La 1617.
15.	Anastasie II Krimka	la 1620. Aчesta este fȣndatorȣlȣ̆ Monastireĭ Dragomireĭ.
16.	Barlaamȣ̆.	1631–1654. Sȣbȣ̆ dînsȣlȣ̆ s'aȣ̆ џinȣtȣ̆ sinodȣlȣ̆ de Iaшĭ în 1642, în kontra пrotestanџilorȣ̆, шi s'aȣ̆ fъkȣt sxolĭ biseriчeшtĭ, în monastirea sf. Trierarxĭ dîn Iaшĭ.
17.	Gedeon I.	1656. Se пare kъ aчesta aȣ̆ mers la Џarȣlȣ̆ Rȣsieĭ Aleksie Mixailoviчĭ пeнtrȣ a în-

Nr.	
	kina ڽara sȣbȣ протекڽia Rosieĭ. Vezĭ adȣnarea leڽilorȣ Rȣsieĭ ediڽia I 1649–1825.
18. Cavva I.	1660.
19. Barlaam.	a doȣa oarъ 1663.
20. Dositeiȣ.	1673. Aчesta este Mitroпolitȣlȣ чelȣ îmvъڽatȣ kare ne aȣ lъsatȣ maĭ mȣlte kъrڽĭ tiпъrite; sȣbȣ dînsȣlȣ Domnȣlȣ Antonie voevodȣ Rȣset rъdikъ din rȣinele sf. Nikolaĭ чelȣ mare la 1677, rezidenڽa Mitroпoliڽilor de Sȣчeava, шi o înkinъ Mitroпolieĭ Sȣчeveĭ. El este aчela karele se dȣse kȣ Ioan Sobieڽki în Пolonia kȣ tóte dokȣmentele шi odoarъle Mitroпolieĭ шi kȣ sf. Ioan Novȣl шi mȣri akolo.
21. Teodosie	1674–1686.
22. Dositeiȣ.	A doa oarъ 1676–1676, în aniĭ aчestorȣ doĭ Mitroпoliڽĭ se vede o a–

Nr.	
	mestekare kare însemneazъ чeva :
23. Gedeon II.	Nȣ se шtie annȣlȣ̆.
24. Cavva . . . 1693)	sȣb aчestia saȣ̆ fȣndatȣ̆
25. Misail . . . 1702)	Mitroпolia de la Biserika Albъ.
26. Gedeon II.	A doȣa oarъ 1708.
27. Georgie II	La 1723.
28. Antonie	1724. Aчesta aȣ̆ lȣat totȣ̆ чe maĭ remъsese în Mitroпolie din odóre, avere шi skrisorĭ шi aȣ̆ fȣџitȣ̆ kȣ mȣskaliĭ, пrekȣmȣ̆ mъrtȣriseшte sȣkчesorȣlȣ̆ sъȣ̆ Nikiforȣ̆ într'ȣnȣ̆ xrisovȣ̆ a lȣĭ Grigorie Gika Vodъ din 1740.
29. Nikiforȣ̆.	1740–1750. Se пretinde kъ nȣmaĭ aчesta aȣ̆ fostȣ̆ grekȣ̆.
30. Iakob I.	1750–1761. Îmvъцъчelȣ̆ a lȣĭ Antonie, adȣnъ sinod шi faчe aktȣ̆ kȣ afȣrisire шi blestem de a nȣ se maĭ пȣne Mitroпolitȣ̆ grekȣ̆.
31. Gavriil I	Kalimak. 1761–1786, sȣbȣ̆ aчesta s'aȣ̆ fъkȣtȣ̆

Nr.

biserika sf. Georgie din Mitroпolia de astъzĭ.

32\. Leon . . . . 1786–1788. Пentrȣ a-чesta џara aȣ̆ пrotes-tatȣ̆ шi Sȣltanȣlȣ̆ aȣ̆ пo-rȣnчitȣ̆ ka пatriarxȣlȣ̆ de Konstantinoпolȣ̆ sъ nȣ se amestiчe de a nȣmi Mitroпoliџĭ greчĭ în Moldova.... sȣbȣ̆ dîn-sȣl ȣrmъ okȣпarea џъreĭ de rȣшĭ, kîndȣ̆ Leon aȣ̆ шi mȣritȣ̆.

33\. Amvrosie . . . . . Eпiskoпȣ̆ de Пoltava de naџie Rȣsȣ̆, venitȣ̆ kȣ oшtile rȣsiene, 1788–1792.

34\. Gavriil II . . . . . Пȣsȣ̆ de rȣшĭ la 1792. Dȣпъ 4 lȣnĭ fȣ пrinsȣ̆ шi trimis în ferъ la Konstantinoпolȣ̆ de ȣnde se eliberъ пrin solȣlȣ̆ rȣseskȣ̆ шi trekȣ în Rȣsia. Elȣ̆ era învъ-џatȣ̆ шi de naџie Ro-mîn din Transilvania.

35\. Iakob II. . . . . . Stamati. Ȣnȣlȣ̆ din чeĭ maĭ kȣraџioшĭ шi maĭ

Nr.		
		bȣnĭ ekonomĭ din Mitroпoliцĭ 1792–1803.
36.	Veniamin Kostaki.	1803–1808. Elȣ̆ a fost meчenatȣl mȣselor Пatrieĭ, пe kît fakȣltъцile înцelesȣale a sale 'laȣ̆ înlesnitȣ̆.
37.	Gavriil II.	Eksarxȣ̆ alȣ̆ Rȣsieĭ în timпȣlȣ̆ okȣпъreĭ цъreĭ de rȣшĭ de la 1808–1812, kîndȣ̆ s'aȣ̆ retras шi aȣ̆ mȣritȣ̆ în Basarabia.
38.	Veniamin	A doȣa oarъ de la 1812–1842 kîndȣ̆ s'aȣ̆ demisionatȣ̆ шi aȣ̆ mȣritȣ̆ la Monastirea Slatina.
39.	Meletie	1844–1848. Nȣmaĭ în aчest din ȣrmъ annȣ̆ aflîndȣsъ în frȣntea dorinцelor Naцieĭ, aȣ̆ mȣritȣ̆ însoцitȣ̆ de чele maĭ sinчere пъrerĭ de rъȣ̆ a Moldovenilorȣ̆.
40.	Sofronie Mikleskȣl.	Nȣmitȣ̆ în 1851. Elȣ̆ este vrednikȣ̆ de însemnatȣ̆ пrin пatriotismȣlȣ̆ шi reliцiozitatea

Nr.

sa, прekȣmȣ̆ шi прin
Leџȣirea din 1851, пen-
trȣ organizarea 'mvъ-
цътȣrilorȣ̆ biseriчeштĭ,
чe aȣ̆ datȣ̆ klerȣlȣĭ ȣn
viitorȣ̆ чe nȣ'lȣ̆ ave.
Sȣbȣ̆ dînsȣlȣ̆ kliriчiĭ Se-
minarieĭ чentrale, aȣ̆ e-
шitȣ̆ maĭ îmvъцaцĭ de
kîtȣ̆ altъ datъ. Штiin-
цele biseriчeштĭ de a-
seminea aȣ̆ aflatȣ̆ în elȣ̆
ȣnȣ̆ bȣnȣ̆ протektorȣ̆.
Sȣbȣ̆ dînsȣlȣ̆ s'aȣ̆ tiпъ-
ritȣ̆ чele maĭ mȣlte kърцĭ
seminariчeштĭ folositó-
re biseriчeĭ шi naцieĭ.

NB. În maĭ mȣlte lokȣrĭ anniĭ însъmnaцĭ, nȣ aratъ niчĭ timпȣlȣ̆ instъlъreĭ Mitroпoliцilorȣ̆ în xronoloџia de faцъ; чi aratъ nȣmaĭ ȣnȣ̆ timпȣ̆ din пъstoria lorȣ̆, kînd eĭ aȣ̆ fъkȣtȣ̆ чeva чe se aratъ saȣ̆ se însamnъ прin monȣmentele istoriчe a Пatrieĭ.

DESPRE TITLURILE MITROPOLITULUĬ MOLDAVIEĬ.

Întîĭ ameninцarea шi maĭ aпoĭ kъderea Konstantinoпolȣlȣĭ, dede Mitroпoliцilorȣ̆ Moldo-Romînĭ,

o пъsetъrъ maĭ de interesъ, maĭ kъъtatъ шi пrin ъrmare maĭ înaltъ. Пrivileџiъlъ de Ἀυτοκέφαλος era пe atъnчĭ nъ nъmaĭ de interesъlъ Tronъlъĭ Bizantinъ, darъ maĭ kъ seamъ a Пatriarxilorъ biserичeĭ rъsъritъlъĭ, kъчĭ Eпiskoпiĭ шi Mitroпoliџiĭ Moldo-Romînĭ, le aъ servitъ în ъrmare de ъnelte пentrъ aшĭ faчe atîtъ de nъmeroase пosesiĭ чe aъ în џъrile noastre, fъrъ de kare de bъnъ seamъ, sfintele lokъrĭ n'arъ avea astъ-zĭ ъnъ venitъ annъalъ în џъrile noastre, kare sъ se sъe maĭ пînъ 500,000, galbinĭ, шi пrin kare kъ timпъlъ пroпrietatea meseĭ пoпorъlъî se redъse astъ-felъ, în kîtъ sъ nъ пoatъ fi пroпrietariъ niчĭ mъkarъ пe braџele sale. Acheastъ dъrniчie a џъrilorъ noastre шi a înaltъlъĭ nostrъ Klerъ, dateazъ пînъ maĭ de ierĭ, (dъnъirea monastireĭ Floreшtilorъ), de шi nimine dintre dînsъlъ nъ пoate avea astъ-zĭ onoare a fi mъkarъ kъ nъmele igъmenъ, a vre ъneĭ monastirĭ înkinate! . . . . . . Din kontra elъ înkъ пînъ astъ-zĭ пlъteшte skъmпъ legъtъrele sale kъ dînsъlъ; miĭ de galbenĭ se jъrtfeskъ la xirotoniile eпiskoпilorъ noştriĭ e. c. t.

Rъsъritъlъ deчĭ este bine пlъtitъ пentrъ Ἀυτοκεφαλία чe aъ dat'o Mitroпoliџilorъ noştri; elъ aъ lъatъ frъmóse пarastase шi пre grase sarandare de la klerъlъ nostrъ пentrъ dъnsa, kъчĭ klerъlъ nostrъ пe atъnчea avea înrîъrire totъ odatъ шi în alte пoпoarъ ortodokse чe se meџieшeaъ kъ Пrinчiпatele Romъne.

Aшa пe la 1628 se vede kъ eпiskoпъlъ Or-

todoksȣ de Galiцia Ieremia, era xirotonitȣ de Mitronolitȣlȣ Moldoveĭ, *) Шi la Sinodȣlȣ din Iaшĭ 1642, Varlaam Mitronolitȣlȣ Moldoveĭ sъ sȣbskrie E k s a r k ȣ alȣ Пodolieĭ de sȣsȣ шi de josȣ. **) Aчeastъ цarъ пe atȣnчea fъчea пarte a Galiцieĭ, пrin ȣrmare dar, eatъ пentrȣ чe Mitronolitȣlȣ *Moldoвeĭ* шi Arxieпiskoпȣlȣ *Sȣчeвeĭ*, пe lîngъ пrivileцiȣlȣ de Ἀυτοκέφαλος, noartъ titlȣ nînъ astъ-zĭ de Eksarkȣ alȣ Пlaiȣrilorȣ, adikъ loko-цiitorȣ de Пatriarxȣ a цerilorȣ înveчinate.

Însъ aчeastъ Ἀφτοκεφαλίε шi aчeastъ Ἐξαρχίε serveшte astъ-zĭ nȣmaĭ de ȣn titlȣ, maĭ kȣ seamъ, onorifikȣ! Rъsъritȣlȣ dȣпъ чe ш'aȣ fъkȣtȣ interesele sale ekonomiчe шi naцionale, într'ȣnȣ trekȣtȣ aшa de întȣnekatȣ, aшa de sъnцeros шi aшa de dȣresosȣ, dȣпъ чe ш'aȣ цinȣtȣ în toatъ пrivirea eksistenцa sa kȣ mizloaчele kъпъtate de la noĭ, dȣпъ чe пatriarxiĭ rъsъriteni, ȣnȣ îndelȣngatȣ timпȣ se aflaȣ nîntre noĭ sпre a ne stoarчe averile шi пronrietъцile, шi dȣпъ чe sȣbȣ felȣrite пreteste шi titlȣrĭ,***) пȣserъ mъna maĭ пe a пatra пarte din Te-

*) Deskrierea Ierarxieĭ de Kieвȣ, faцa 154.

**) Monuments autentiques de la Religion des Grecs par Aymon 1708, page. 339. Aчeastъ karte se aflъ în Biblioteka Akademieĭ de Kieвȣ. Sekцia franчesъ Nr. 46 aflatъ de Arximandritȣlȣ Filaretȣ Skibanȣ.

***) Aчestea sȣntȣ de a nȣ se пerde reliцia шi de a ne lȣmina; пentrȣ aчeea mare пarte din monastirile închinate aȣ fostȣ la fȣndarea lor saȣ sxolĭ пȣbliчe saȣ tiпografiĭ saȣ osпitalȣrĭ; vadъse istoria Sf. Sava din Iaшĭ a trierarxilor, a Чetъцeĭ, a Gъlъцeĭ шi a Golieĭ e. t. c. Чe lȣminъ neaȣ adȣs Sf. Пъrinцĭ în atîtea sȣte de annĭ?

ritorißlȣ nostrß, de la ßnȣ timnȣ în koaче, dßпъ nimiчirea E k s a r x i e ĭ, se înчearkъ a redßче ши *'Αφτοκεφαλία* l a o g o a l ъ z i ч e re, a m e s t e-k î n d ß-s e d e a d r e n t ß l ȣ nß nßmaĭ în kazßrĭ

Ȣnde sßntȣ teoloџiĭ ши ritoriĭ че ne însßflъ bßnele moravßrĭ?

Regßlamentßlȣ dat Moldoveĭ de чelȣ întîiȣ domnȣ fanariot statorniчеште ka monastirile toate fъrъ esчепџie sъ fie sxolĭ kß internatßrĭ пßbliчe ши osnitalßrĭ, se înџelleџe dar kъ пе temeißlȣ dokßmentelorȣ fßndatorilorȣ lorȣ aȣ leџßitȣ aчestea Konstantin Mavrokordat, аша dar nß ne înkßlпaџĭ astъzĭ пъrinџilorȣ kß relele moravßrĭ ши ne reliџiositatea че o vedeџĭ în oare kare klasъ a Moldo-Romînilor, kъчĭ înшivъ sßnteџĭ kßlпaшĭ kß neîmпlinirea datoriilorȣ voastre!.... Kiar ши astъzĭ kîndȣ se lßkreazъ пentrß îmbßпътъџirea tßtßrorȣ klaselor џerilor romîne, ши пrin ßrmare ши a klerßlßĭ, nß sßnteџĭ voĭ kariĭ vъ absџineџĭ de a lßa parte la dînsa; nß strigaџĭ în toate пъrџile batjokorindene fъrъ drentate ши fъrъ adevър? kßm? n'aveџĭ nimikȣ sfîntȣ ши de datorie sfîntъ kъtre џъrile kare vъ ßmпlß de bßпътъџĭ? kare vъ asigßrъ пe tot deaßna viaџa, onoarea ши averea? n'aveџĭ niчĭ o datorie kъtre aчeĭ че toatъ viaџa îшĭ varsъ sßdorile пentrß a vъ ßmпle пßпџile? чel пßџin kъtre orfaniĭ lor, kъtrъ invaliziĭ lorȣ ши kъtrъ bъtrîniĭ lor? kßm? n'avem datoriĭ kъtrъ armata че ne dъ asigßranџie în toate пrivirile? kъtrъ statßlȣ че întreџine kß marĭ keltßele korпßrile fßnkџionarilorȣ пßbliчĭ kariĭ sßnt ши пentrß a noastre trebßinџe? kъtrъ klerßlȣ sekßlar kare este atît de rъȣ rъsпlъtit пentrß slßjbele че faчe Biseriчiĭ, soџietъџiĭ ши statßlßĭ? че esistenџъ are el? че mijloaчe are пreotßlȣ nostrß ka sъ'шĭ kaßte kß vredniчie de îmпlinirea datoriilorȣ sale kъtrъ пoпorenиĭ sъĭ, kъtrъ biserikъ ши kъtrъ statȣ, kîndȣ elȣ are o familie nßmeroasъ ши n'are kß че niчĭ de a o edßka, niчĭ de a o înzestra, niчĭ mъkarȣ kß че a o пßtri? dekîtȣ nßmaĭ sъ

de materiĭ dogmatiче, kare în kîtŭ-va iar fi kompetinte; dar ші în atribuцiile bisericeштĭ ші politiчeштĭ a Mitropolitului Moldoveĭ, în kontra unorŭ dreпturĭ atîtŭ de leцiuite, atîtŭ de antiчe ші nekontestate de sekulĭ. Mulцъmitъ însъ marelorŭ puterĭ evropiene kare aŭ garantatŭ dreпturile цъrilor noastre; mulцъmitъ subskriitorilorŭ Traktatuluĭ de Paris din 18 Martie 1856, kare dupъ înlъturarea maĭ multorŭ altorŭ abuzurĭ, va nimiчi ші pe aчesta, va konstitua ші Biserika Moldo-Romanieĭ în dreпturile sale Ab antiquo.

DOVEZĬ DESПRE AFTOKEFALIA SAŬ NEATÎRNAREA MITROПOLIEĬ MOLDAVIEĬ.

1. În sekuliĭ чeĭ dintîiŭ a kreштinъtъцiĭ Mitropolitulŭ politieĭ Tomi, чe era kapitala Skitieĭ miчĭ ші administra toatъ partea чe astъzĭ se numeште Moldavia, se însemneazъ în registrulŭ чelorŭ maĭ vekĭ mitropoliĭ ku numire de Ἀφτοκέφα-

---

чerшetoreaskъ saŭ sъ kadъ în desperare de durere ші de nekazŭ?

Eatъ dar pъrinцilorŭ kъ aчeste sunt datoriĭ de kare nu putem fuцi fъrъ de a ne kompromite totulŭ înaintea luĭ D-zeŭ ші a oamenilorŭ! fъrъ de a klъti ortodoksa noastrъ kredinцъ, fъrъ de a skandaliza toatъ plinirea kredinчoшilorŭ, kъчĭ noĭ maĭ întîiŭ trebue sъ цinem leцea ші apoĭ sъ чeremŭ ka ші alцiĭ sъ o цinъ, noĭ trebue maĭ întîiŭ sъ praktikъm aчel mare ші sfîntŭ prinчipŭ al ortodoksieĭ: kredinцъ lukratъ prin dragoste saŭ xaritate: Πίστις δὶ ἀγάπης ἐνεργουμένη.

λος*) (Sinodikonȣ a lȣĭ Beverigȣ tom. II, faцa 135 *Σύνταγμα τῶν Θείων καὶ ἱερῶν κανόνων* пȣblikatъ de T. Rali шi Пotli în Atena 1855 tom. V faцa 456).

2. Manoilȣ Пaleologȣl, (letoпiseцele noastre îlȣ пȣmeskȣ Ioan Пaleologȣl), îmпъratȣlȣ Bizantȣlȣĭ шi цinerile lȣĭ Rȣdolf îmпъratȣlȣ Romanilorȣ, la întoarчerea sa de la Viena пrin Moldavia, în timпȣlȣ Domnȣlȣĭ Aleksandrȣ чel Bȣnȣ, dorindȣ de a avea aцiȣtorȣlȣ lȣĭ în resbelȣrĭ, пrin aktȣ sinodikȣ aȣ întъritȣ Mitroпolitȣlȣĭ de Moldova, dritȣlȣ de neatъrnare. Aчeasta se vede din dokȣmentȣlȣ Sinodȣlȣĭ moldoveneskȣ цinȣtȣ la 1752, Genarie I, (Ȣrikarіȣlȣ saȣ adȣnare de xrisoave шi firmanȣrĭ din sȣta a 14-ea пînъ la a 19-ea de Teodor Kodresko Iaшĭ 1852, пartea 2, faцa 238—239; шi Arxiva Romînъ de M. Kogъlniчeanȣl din 1845, Tom. II faцa 369.)

3. În îndreпtarea leцeĭ saȣ în Nomokanonȣlȣ пȣblikatȣ romъneшte în Tъrgoviшte, la 1652, este zisȣ, kъ Mitroпoliцiĭ Moldavieĭ nȣ atîrnъ niчĭ de Oxrida, niчĭ de Пatriarxȣlȣ de Konstantinoпolȣ (faцa 403).

4. Însȣшĭ Dimitrie Kantemir fostȣlȣ domnitorȣ alȣ Moldavieĭ, la înчeпȣtȣlȣ sȣteĭ a 18-чea mъrtȣriseшte în kartea lȣi desпre Moldova, kъ шi

*) Este de însemnat kъ шi Tȣrnovȣlȣ fȣ fъkȣt neatîrnatȣ de kъtrъ Ioan Asan kînd s'aȣ îmпъkat kȣ Ioan Komnen, шi aшa kîte trele tronȣrile romîne fȣrъ neatîrnate de Konstantinoпolȣ.

пînъ în timпȣrile lȣĭ, Mitroпolitȣlȣ̆ Moldoveĭ era neatîrnatȣ̆ de Пatriarxie, ши kъ нȣmaĭ dȣпъ aleцerea ши xirotonia lȣĭ de kътrъ Arxiereiĭ lokalĭ ши dȣпъ întъritȣra domnitoriȣlȣĭ ши sȣirea пe skaȣнȣlȣ̆ Mitroпolieĭ, фъчea kȣnoskȣtȣ̆ desпre aчeasta ши Пatriarxȣlȣĭ de Konstantinoпole, sпre a lȣĭ kȣnoaштere ши bine-kȣvîntare. Dreптȣ̆ kare adaȣцe faĭmosȣlȣ̆ învъцatȣ̆-Domnitoriȣ̆, zikîndȣ̆: „Mitroпolitȣlȣ̆ „Moldavieĭ are kȣ totȣlȣ̆ osъbitъ чinste la Biserika Rъsъritȣlȣĭ, пe kare alцĭ Mitroпoliцĭ нȣ o aȣ̆,*) „ши mъkar kъ нȣ are нȣme de Пatriarxȣ̆, dar нȣ „este sȣпȣsȣ̆ niчĭ la ȣniĭ.“ (Deskrierea Moldoveĭ de D. Kantemir, tradȣsъ ши пȣblikatъ în Monastirea Neamцȣl 1822, faцa 325 ши 326).

5. Firmanȣlȣ̆ Sȣltanȣlȣĭ din anȣlȣ̆ 1200 la înkierea lȣneĭ lȣĭ Цemaziel-Axъr, întъreште de asemineа, ka пe temeiȣlȣ̆ vekilorȣ̆ пrivileцiĭ a Moldavieĭ, Пatriarxȣlȣ̆ de Konstantinoпolȣ̆, sъ нȣ aibъ niчĭ o пȣtere asȣпra Mitroпolitȣlȣĭ, de kîtȣ̆ нȣmaĭ aчestȣ̆ din ȣrmъ dȣпъ aleцerea ши xirotonia sa de Arxiereiĭ lokalĭ ши dȣпъ întъrirea domneaskъ ши sȣirea пe skaȣнȣlȣ̆ Mitroпolieĭ, sъ dea de штire ши Пatriarxȣlȣlȣĭ sпre a fi kȣnoskȣtȣ̆ (Ȣrikariȣlȣ̆ saȣ̆ adȣnare de xrisoave ши firmane de T. Kodresko Пartea III, Iaшĭ 1853, faцa 130 ши 131).

6. Analele цъriĭ dovideskȣ̆ kъ Mitroпolitȣlȣ̆ Moldoveĭ totȣ̆-de-ȣna a fostȣ̆ пrezidentȣlȣ̆ adȣнъreĭ

*) Titlȣlȣ̆ sъȣ̆ este пe lîngъ чelȣ̆ de mitroпolitȣ̆ Moldoveĭ ши arxieпiskoпȣ̆ Sȣчeveĭ, tot-odatъ ши чelȣ̆ de ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πλαγινῶν e. c. t. de kare s'aȣ̆ vorbitȣ̆ maĭ sȣsȣ̆.

џenerale a цъreĭ шi a чeleĭ biseriчeшtĭ, kîndŭ a-
чeasta se întîmпla, шi niчĭ ȣnŭ aktŭ, kiar пentrȣ regȣlarea lȣkrȣrilorŭ biseriчeшtĭ nȣ se vede sȣпȣs la întъrirea Пatriarxȣlȣĭ; чi nȣmaĭ a Domnitoriȣlȣĭ цereĭ. Arxiva цereĭ dovedeшte aчeasta.

7) Пe temeiȣlŭ ȣnor aseminea dreпtȣrĭ ab antiquo, Regȣlamentȣlŭ Organik alŭ цeriĭ aŭ întъritŭ dritȣlŭ Mitroпolitȣlȣĭ пe sȣпȣindȣlŭ nimъrȣĭ, чi nȣmaĭ dȣпъ aleџere шi sȣirea lȣĭ пe skaȣnȣlŭ Mitroпolieĭ înшtiinцeazъ desпre aчeasta пe Пatriarxȣlŭ de Konstantinoпolŭ, чeea чe nȣ însemneazъ nimikŭ alta, dekîtŭ kъ biserika rъsъritȣlȣĭ sъ înшtiinцeazъ kъ Mitroпolitȣlŭ (kȣtare) alŭ Moldoveĭ aŭ intratŭ în nȣmъrȣlŭ Ierarxilor de kъпitenie a biseriчeĭ, fiindŭ-kъ aчestaшĭ regȣlamentŭ la kaпitȣlŭ desпre klerȣlŭ Moldoveĭ, nȣ sȣпȣne пe Mitroпolitŭ niчĭ de kȣm jȣrisdikцieĭ saŭ jȣdekъцeĭ пatriarxȣlȣĭ, kъчĭ esпresŭ în elŭ se ziчe, kъ пe Mitroпolitȣl nime îl пoate jȣdeka, dekîtŭ nȣmaĭ, doĭsпrezeчe arxiereĭ dioчesanĭ шi titȣlarĭ din Пrinчiпate, de va fi kaȣza biseriчeaskъ, ear de va fi пolitiчeaskъ, atȣnчĭ пe lîngъ 12 arxiereĭ sъ se ȣneaskъ шi 12 boierĭ.

Aчeste deчĭ sȣntŭ dritȣrile *Aftokefalieĭ* Mitroпolitȣlȣĭ Moldoveĭ, nekontestate de sekȣle. Însъ kȣ пъrere de rъŭ vedemŭ kъ în împreцȣrъrile de faцъ, kare aŭ a xotъrî soarta цъrilorŭ?, S. Пatriarxȣlŭ de Kostantinoпolŭ se faчe ȣnealtъ....... пentrȣ aпъsarea aчelorŭ Ierarxĭ, în kontra aчeleĭ цъrĭ kare kȣ averile sale aŭ sȣbцinȣtŭ totŭ klerȣlŭ de rъsъritŭ înavȣцindȣ'l, шi kare пînъ nȣ de mȣltŭ kȣ

mȣlцimea пrimea osпitalitatea Moldoveĭ skъп'ndȣшĭ viaцa ameninцatъ, la kare пȣtemȣ чita istoria пatriarxȣlȣĭ Nifon în Romania шi aflarea deodatъ a tȣsпatrȣ пatriarxĭ în Moldova în timпȣlȣ Domnȣlȣĭ Konstantin Kantemir (Letoпis: Ioan Nikȣlчea. Кап. XI faцa 270).

Înkeindȣ deчĭ, пȣ пotȣ a пȣ adȣчe aminte tot odatъ, kъ klerȣlȣ шi Naцia romînъ, aȣ sakrifikatȣ totȣlȣ пentrȣ reliцia sa, ш'aȣ leпъdatȣ simbatiĭ skȣmпe a konsînцenilorȣ sъĭ, ш'aȣ vъrsatȣ de mȣlte orĭ sînцele fiilorȣ sъĭ пentrȣ aпъrarea eĭ, aȣ пъrъsit alianцe de цerĭ, kare de le пъstra, astъzĭ пoate kъ eraȣ maĭ чivilisaцĭ, maĭ lȣminaцĭ, шi чine шtie, dakъ пȣ шi maĭ feriчiцĭ!... Шi kîndȣ чineva vede, kъ noĭ astъzĭ пreste deпrinderile noastre sekȣlare, înшirъm aiчĭ aчeste temeiȣrĭ пentrȣ sȣbцinerea dritȣrilorȣ biseriчeĭ noastre шi a пatrie noastre, aчeasta este nȣmaĭ, пentrȣ kъ dorim din sȣfletȣ a fi ele resпektate шi neatinse, nȣmaĭ ka sъ fim maĭ iȣbiцĭ de kȣm sȣntem, maĭ kreшtineшte, maĭ frъцeшte шi kȣ o vorbъ zikînd, maĭ kȣ dreпtate пriviцĭ de kъtre пъrintele komȣn a fiilorȣ sȣfleteшtĭ a Sf. maiчeĭ biseriчĭ, în sinȣlȣ kъria s'aȣ mъntȣitȣ strъbȣniĭ шi пъrinцiĭ noştri шi în sinȣlȣ kъria trъim шi noĭ deviitoriĭ lorȣ, kȣ bȣnъ kredinцъ пînъ în zioa de astъzĭ.

Finit.

lei 5